

er ordnet paa, forekommer mig at lide af en Feil i politisk Henseende, idet denne faaer en vis ubfordrende Charakter; den bliver efter min Mening en lille Angrebsvær, som er stor nok til at kunne synes en Trubsel imod Naboer i et farligt Dieblit, men som paa den anden Side er for liden til at tage Kampen op med dem. Følgen deraf vil kunne blive, at i visse Tilfælde kan det første Skridt, der gjøres af en af vore Naboer, blive det, at han tilintetgjør eller uskadeliggjør vor Armee, før han giver sig til den egentlige store Krigsgjerning, eller ogsaa, at han tvinger os til at følge sit Banner. Naar Hæren mere havde Charakteren af en blot Forsvarsarmee, saa troer jeg, at dette vilde have været undgaaet. — Naar man seer i en tidligere Krigsministers skriftlige Udtalelse til Forsvarscommissionen, hvad det er for et Maal, der er sat vor Hær, saa viser dette sig ikke at være stort. Der siges i en Skrivelse fra begge de militære Ministre til Forsvarscommissionen. — jeg skal med den høitærede Formands Indvilgelse tillade mig at oplæse det: „Fordringerne til Landets Forsvar maae derfor indskrænktes til, at ethvert mindre Angreb fuldstændigt kan afvises, og at ethvert større Angreb kan modstaaes i saa lang Tid, som der behøves til at forskaffe Staten Alliancer og de eventuelle Allierede Mulighed for at hidsjøre sin Hjælp.“ Det er altsaa ikke Hærens Formaal, at den skal kunne yde vort Land et varigt og virkeligt Forsvar; det er kun det foreløbige Angreb af en mindre Styrke, den skal kunne afvise, saa at der leenes Tid til, at en Allieret vil kunne komme til Hjælp. Dette forudsætter jo, at der er Allierede at faae; men nu forekommer det mig, at der er en vis Erfaring, som viser, at Allierede, endogsaa de, der havde lovet at komme, ere udeblevne, og at der ingen Andre var at finde. Det er altsaa kun et lidet Maal, der er sat som Hærens Formaal. Men hvorledes stiller det sig med Beføstningerne? Der fordres ligesom i opgivne Talsførrelser omtrent 5,200,000 Rd. Men dertil kommer afskillige Udgifter,

som ikke ere blevne førte op i Tal, og heller ikke endnu bestemt kunne vides. Der er f. Ex. den ikke ubetydelige Pensionsbørde, som vil fremkomme derved, at Befalingsmændene skulle, naar de ere komne til en vis Alder indenfor en vis Grad i Befalingscorpset, afgaae med Pension. Der er endvidere Alt, hvad der henhører til Garnisons- og Indkvarteringsvæsenet. Men der er desuden endnu et stort Punkt, som heller ikke er antydet, og det er Befæstningsvæsenet i den Udførelse, der maa findes nødvendig, naar Hæren dog skal have nogle Støttepunkter imod den vistnok altid overlegne Fjende, som vi ville have at møde. Jeg troer derfor ikke, at man overdriver, naar man siger, at en Sum af 6 Millioner vil være det, der fordres for at tilveiebringe et Forsvarsvæsen, som alligevel ikke kan forsvare os; dette forekommer mig at være dyrt. Den ærede Minister henviste os til en Sammenligning imellem vore Udgifter til Forsvarsvæsenet og andre Landes Udgifter til deres Forsvarsvæsen. Men dertil vil jeg bemærke, at der kan være Lande, hvor Formuenheden er større, og hvor man derfor har bedre Raad og Gode til at anvende forholdsviis Mere end i Danmark. Der kan dernæst heller ikke anstilles en ligesom Sammenligning imellem os og de Magter, der ere egentlige Erobringsmagter eller krigsførende Magter med staaende Hære. Selv om vi ikke her i Danmark give Mere ud for hver Soldat, end et saadant Land giver, saa vil det dog være os forholdsviis dyrere, idet vort Formaal er mindre, og vi ikke have de Fordele i Udsigt, som Storstaterne have. Denne Trøstegrund kan altsaa ikke berolige mig. Smid- lertid hører jeg ikke til dem, som mene, at vi skulle, fortvivlede over vor Lidenhed, opgive Tanken om at forsvare os, opgive alt Forsvarsvæsen; jeg er ivertimod af den Mening, at vor Selvstændighed som Nation ikke kan opretholdes, naar vi ikke saa at sige faae det hele Folk gjort til en kampdygtig og krigskyndig Mængde. Nu er det ikke min Sag som den, der ikke er inde i Krigshaandværket — som